

KLINICKÉ STUDIE

v oblasti vzácných onemocnění

ata Čečtková, PhD

KLINICKÉ STUDIE U VZÁCNÝCH ONEMOCNĚNÍ

- Provádění klinických studií (klinických hodnocení, KH) v oblasti vzácných onemocnění patří mezi odborně, personálně, technicky, logisticky i finančně nejnáročnější výzkumné činnosti
- Finanční návratnost těchto KH je diskutabilní a velmi nejistá
- Limitovaný počet zadavatelů (sponsorů) je ochotno tuto investici podstoupit a KH realizovat
- Limitovaný počet lékařů a ZZ je ochotno a schopno se takto náročným studiím věnovat
- Pro limitovaný počet pacientů je účast v KH mnohdy jedinou možností léčby

KLINICKÉ STUDIE U VZÁCNÝCH ONEMOCNĚNÍ

- ❑ Realizace KH u vzácných onemocnění je zejména v raných fázích možná pouze ve **specializovaných centrech**, která by měly být materiálně a personálně vybavena i pro provádění KH.
- ❑ Pro vlastní provedení KH u tohoto typu onemocnění je zcela klíčová **spolupráce s patientskými organizacemi** a skupinami pacientů, a to napříč regionem.
- ❑ Existence **veřejně dostupných dat a patientských registrů** zvyšuje možnost zařadit potřebný počet pacientů a tím i možnost zařadit danou krajinu či centrum do KH

AIFP – Asociace inovativního farmaceutického průmyslu
*reprezentuje společnosti, které se věnují výzkumu a vývoji
inovativních léčiv v ČR.*

- ▶ 33 členů
- ▶ 27 členů realizuje klinické studie v ČR
- ▶ 18 společností aktivně participuje na průzkumech KH

PROVÁDĚNÉ KLINICKÉ STUDIE

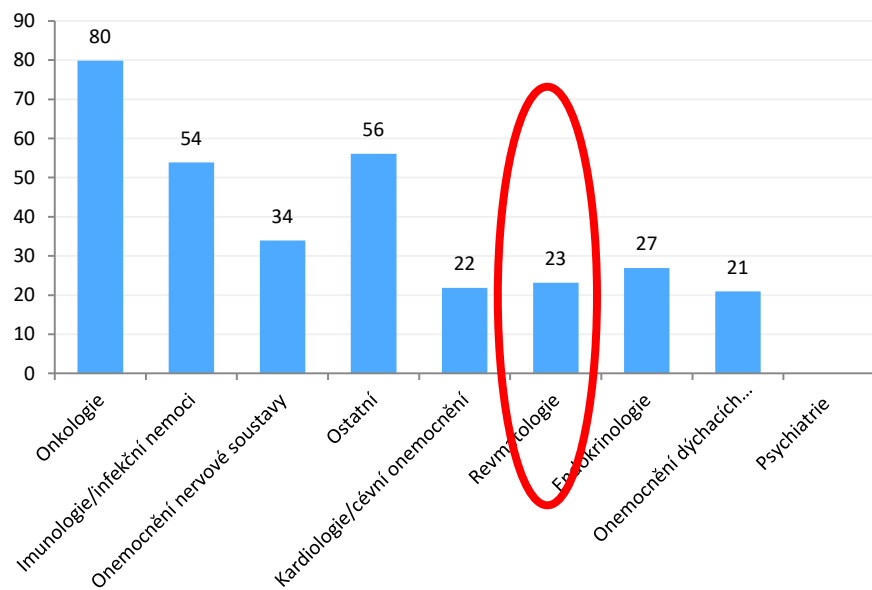

PROVÁDĚNÉ KLINICKÉ STUDIE

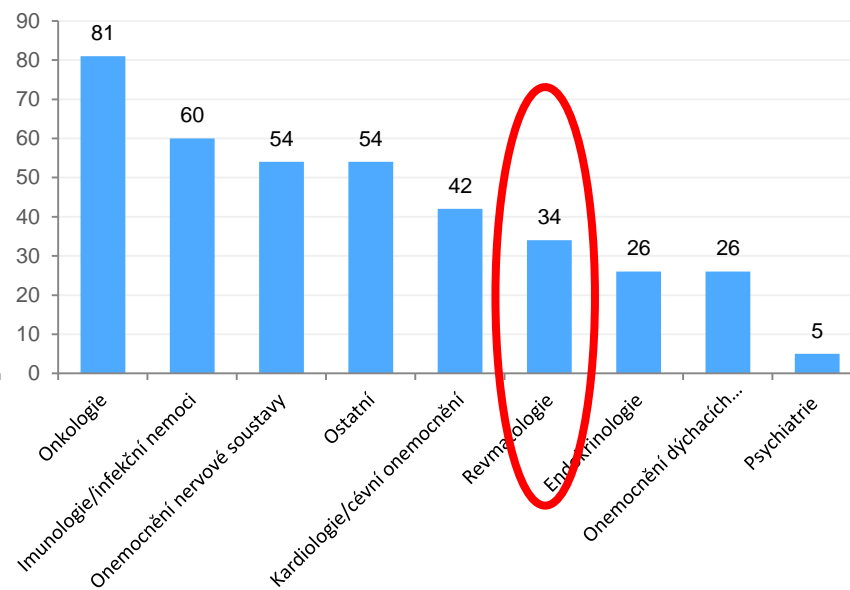
Mezi lety **2013 a 2015** byl zaznamenán nárůst v počtu studií prováděných inovativními společnostmi, především v oborech **revmatologie a neurologie**.

Celkem prováděných **317 studií v roce 2013**

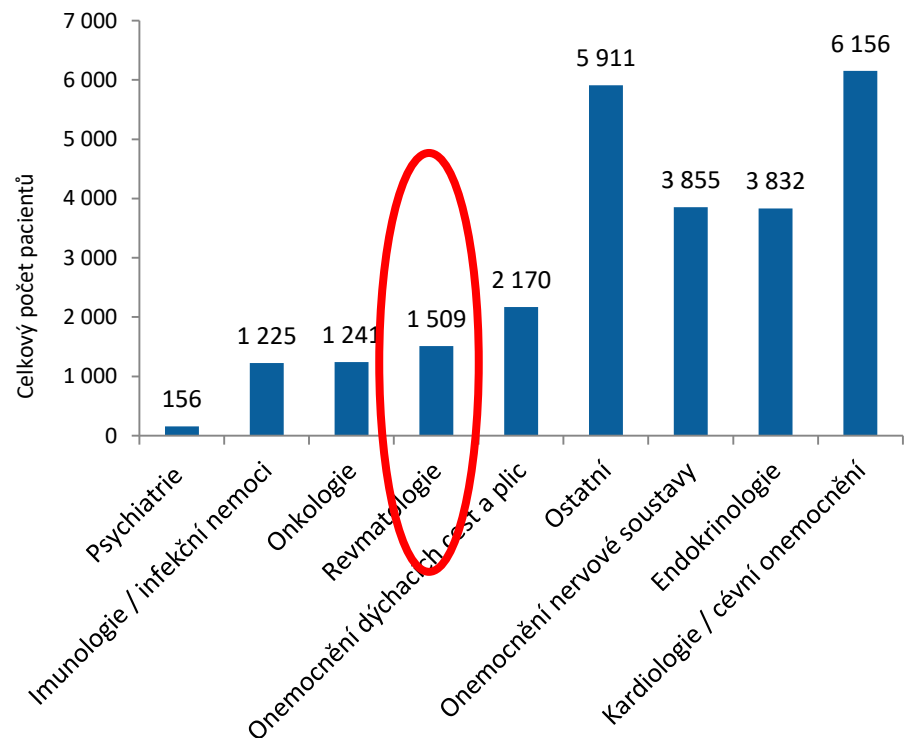
Celkem prováděných **382 studií v roce 2015**

POČET ZAŘAZENÝCH PACIENTŮ

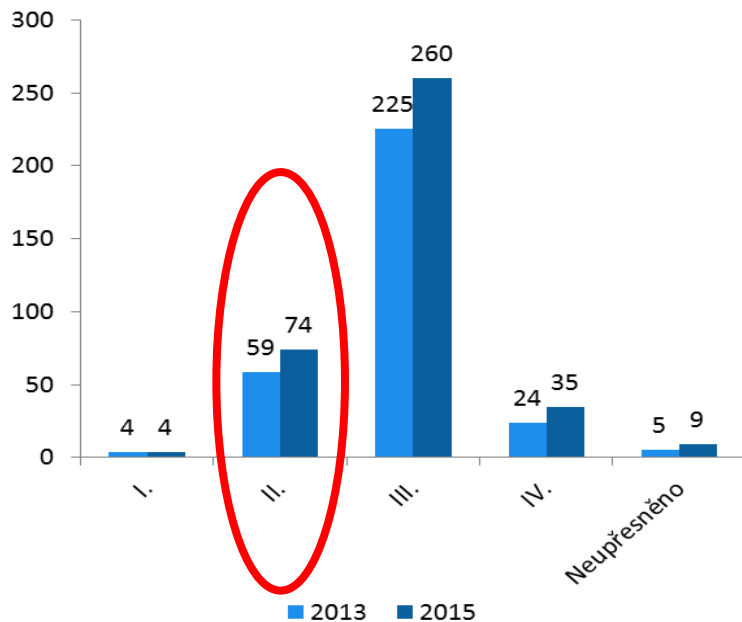
- Celkově do KH zapojeno více než 26tis. pacientů (2015).
- Počet nově zařazených i celkový počet zařazených pacientů postupně klesá.
- V roce 2015 bylo nově zařazeno 6 812 pacientů, v roce 2013 téměř 9tis.
- Největší pokles zaznamenala onkologie, kde počet zapojených pacientů klesl z 4 500 v roce 2011 na méně než 1 500 pacientů v roce 2015.

Počet a struktura celkově zařazených pacientů do klinických studií podle oboru (2015)

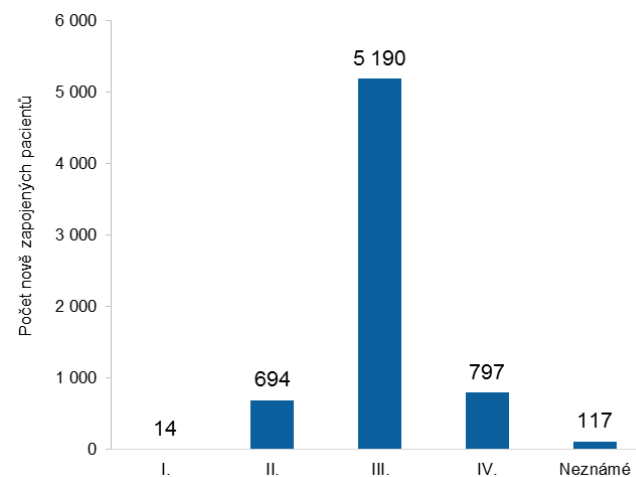

POČET KH DLE FÁZE KLINICKÝCH STUDIÍ

Fáze prováděných studií v roce
2013 a 2015

Počet nově zařazených pacientů do
klinických studií podle fáze

TRENDY I.

Roste finanční náročnost klinických studií.

Realizace klinických studií se přesouvá na farmaceutické rozvojové trhy, především do východní Asie.

Roste konkurence okolních evropských států.

Za účelem efektivnějšího vývoje léčiv jsou uplatňovány nové formy spolupráce v rámci veřejného, akademického a soukromého sektoru.

TRENDY II.

- V budoucnu lze očekávat pokles v počtu prováděných klinických studií díky **poklesu podaných žádostí na provádění studií.**
- S rostoucím významem personalizované medicíny lze očekávat větší zaměření na rané fáze klinických studií
- Nezbytný je **rozvoj Center excellence** - specializovaných ZZ, materiálně a personálně vybavených pro provádění KH
- Pro KH u vzácných onemocnění je **výběr lokalit realizace klinických studií podle regionálních charakteristik** namísto národních zcela klíčový

VÝZVY PRO KH U VZÁCNÝCH ONEMOCNĚNÍ

PRO PACIENTA

- Identifikace vhodných KH
- Úzká spolupráce s ošetřujícím lékařem
- Dostupnost spec. center
- **Informace prostřednictvím patientských skupin a organizací**

PRO LÉKAŘE

- **Dostupnost materiálního a zejména personálního zabezpečení KH**
- Identifikace a dostupnost vhodných pacientů
- Kontakt se zadavateli , participace na studiích proveditelnosti (feasibility)
- Zkušenosti a spolehlivost

PRO ZADAVATELE

- Identifikace počtu potenciálních pacientů během feasibility
- Smlouvy se ZZ
- **Nábor pacientů ve specializovaných centrech**
- Zabezpečení následné léčby

SHRNUTÍ

- Pro udržení pozitivních dopadů klinických hodnocení je zejména u vzácných onemocnění **klíčová spolupráce** všech zúčastněných subjektů zadavatelů, lékařů – výzkumníků, zdravotnických zařízení, pacientů, patientských organizací i regulátorů (MZ, úřady, EC)
- Pro zabezpečení dostupnosti těchto KH pro české pacienty je nutné dále podporovat **rozvoj specializovaných center** a zajistit jejich **mezinárodní rozpoznatelnost**, srovnatelnou s okolními státy
  - Pro KH obecně je třeba vytvořit lepší a kvalitnější **administrativněprávní prostředí**, zajistit **informovanost** o KH u odborné i patientské veřejnosti a posilovat spolupráci akademické a průmyslové obce

DĚKUJEME ZA POZORNOST

